

Bruxelles, den 31.5.2017
COM(2017) 291 final

ANNEX 2

BILAG

til

OPLÆG

OM EN DYBERE ØKONOMISK OG MONETÆR UNION

DA

DA

Bilag 2. Redskaber under Den Økonomiske og Monetære Union

Redskaberne under Den Europæiske og Monetære Union har siden 2010 undergået et hovedeftersyn og er blevet væsentligt styrket med udgangspunkt i de erfaringer, der er gjort med krisen. Der er gjort fremskridt på fire fronter:

Nuværende redskaber under Den Økonomiske og Monetære Union

vedtaget på krisens højdepunkt eller umiddelbart herefter og nu på plads

nyere eller igangværende initiativer efter de fem formænds rapport

Kilde: Europa-Kommissionen

Der blev truffet væsentlige foranstaltninger, da krisen i 2011-2013 var på sit højdepunkt eller umiddelbart derefter, for at beskytte euroområdet integritet og styrke dets arkitektur:

- Der blev indført nye regler til at forbedre samordningen af den økonomiske politik og finanspolitikken og sikre en mere indgående debat om disse politikker på både nationalt og europæisk plan. Der blev derfor indført et årligt forløb for beslutningsdannelse – det europæiske semester – for at bringe prioriteterne i EU og i medlemsstaterne bedre på linje med hinanden gennem bedre overvågning og politisk rådgivning. EU's budgetregler, som er indarbejdet i den såkaldte stabilitets- og vækstpagt, blev fuldendt med den såkaldte "sixpack"- og "twopack"-lovgivning og traktaten om stabilitet, samordning og styring i den Økonomiske og Monetære Union, som også indeholder finanspagten. Disse har bidraget til en bedre overvågning af de nationale budgetter, mere forsvarlige budgetrammer og et øget fokus på gælds niveauer. Der blev også indført en ny procedure, nemlig proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer. Den hjælper med at afsløre og korrigere negative økonomiske udviklinger, før de bliver til realitet.
- Der er iværksat adskillige initiativer til at skabe en mere sikker finanssektor i det indre marked. Disse initiativer udgør det såkaldte fælles regelsæt for alle finansielle aktører i EU's medlemsstater. Det fælles regelsæt indeholder et fælles sæt harmoniserede tilsynsregler, som skal følges af alle institutionerne i EU. Det fælles regelsæt danner desuden grundlaget for bankunionen. Bankunionen gælder for eurolandene, men de øvrige lande kan også tilslutte sig. Inden for bankunionen er ansvaret for tilsynet med og afviklingen af store og grænseoverskridende banker i EU placeret på europæisk niveau.

Der er derfor oprettet en fælles tilsynsmekanisme (SSM) og en fælles afviklingsmekanisme (SRM). De grundlæggende regler for indskudsgarantier blev harmoniseret, så alle indskud nu er fuldt dækket op til 100 000 EUR.

- Der blev oprettet redningsfonde til at yde finansiel bistand til medlemsstater, som ikke længere kunne optage lån på finansmarkederne. Dette foregik i første omgang udelukkende på midlertidig basis ved hjælp af den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme (EFSM) og den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet (EFSF). Den nuværende nødfond – den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM) – er gjort permanent og har en samlet lånekapacitet på 500 mia. EUR.

Siden den nuværende Kommission trådte til i november 2014, og navnlig efter offentliggørelsen af de fem formænds rapport i juni 2015, er der truffet vigtige nye foranstaltninger:

- Det europæiske semester for samordning af den økonomiske politik er blevet moderniseret. Medlemsstaterne og andre interessenter (de nationale parlamenter, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet) har nu flere muligheder for at deltage i drøftelserne på alle niveauer. Der lægges større vægt på de udfordringer, der er fælles for hele euroområdet, ved hjælp af udstedelsen af specifikke henstillinger og en nøjere overvågning af afsmittende virkninger. Flexibiliteten inden for rammerne af stabilitets- og vækstpacten er blevet udnyttet til at fremme reformer og investeringer samt for at tage bedre hensyn til de økonomiske konjunkturer.
- Samfundsmæssige hensyn vægter nu lige så meget som økonomiske hensyn, idet der vedtages særlige henstillinger og er indført nye sociale indikatorer som led i det europæiske semester. Kommissionen har også fremsat konkrete forslag om oprettelsen af en europæisk søjle for sociale rettigheder, som skal være retningsvisende for en fornyet konvergensproces. Før indgåelsen af det nye stabilitetsstøtteprogram med Grækenland blev der foretaget en særlig konsekvensanalyse af de sociale forhold i landet.
- Med henblik på at bidrage til og fremme reformprocessen på nationalt plan foreslog Kommissionen en henstilling til eurolandene om at oprette rådgivende nationale produktivitetsråd, som Rådet vedtog. Kommissionen har desuden oprettet en strukturreformtjeneste, som skal samle erfaringerne fra hele Europa og yde teknisk bistand til de medlemsstater, der anmoder herom.
- Som led i gennemførelsen af bankunionen har Kommissionen foreslået gradvist at indføre en europæisk indskudsgarantiordning frem mod 2025. Således vil alle indskydere i euroområdet nyde den samme beskyttelse, også i tilfælde af alvorlige lokale chok. Kommissionen har desuden præsenteret en omfattende lovgivningspakke med henblik på at reducere risiciene yderligere og gøre EU's finansielle institutioner og særligt bankerne mere robuste.
- I forbindelse med arbejdet med den finanspolitiske union har Kommissionen og Rådet arbejdet på at forenkle de eksisterende regler. De har f.eks. set på udviklingen i de såkaldte offentlige udgiftsmål, som regeringerne har lettere ved at kontrollere, og de giver derfor et mere retvisende billede af deres hensigter. Kommissionen har også opfordret til at øge fokus på prioriteterne for euroområdet allerede i starten af det europæiske semester

og på muligheden for at føre en mere positiv finanspolitisk kurs for hele euroområdet. Det nyligt oprettede europæiske finanspolitiske råd vil understøtte evalueringen og gennemførelsen af EU's budgetregler.

- Som led i styrkelsen af det indre marked og i forbindelse med den bredere investeringsplan for Europa har flere initiativer bidraget til at udvide og forbedre de europæiske virksomheders adgang til finansiering. De vil således have bedre adgang til kapitalmarkederne – takket være den såkaldte kapitalmarkedsunion – i modsætning til i dag, hvor de er afhængige af banklån.
- Kommissionen har som led i sine bestræbelser på at forbedre de eksisterende institutioner foreslået at styrke den eksterne repræsentation for euroområdet i internationale finansielle organisationer såsom IMF, med en gradvis gennemførelse frem mod 2025. Arbejdet med de yderligere skridt i retning af en samlet repræsentation er endnu ikke påbegyndt. Kommissionen støtter også Eurogruppens indsats for at sikre øget gennemsigtighed i sine dokumenter og aktiviteter.